

Základy výuky češtiny jako druhého/cizího jazyka pro děti

Mgr. Linda Doleží, Ph.D.

Jaro 2018

Anotace:

V semináři se zaměříme na výuku dětí-cizinců a dětí s odlišným mateřským jazykem (OMJ) od předškolního věku do dospělosti. Navážeme na teoretické poznatky z přednášky Úvod do výuky češtiny jako druhého/cizího jazyka a přeneseme je do praxe. Seznámíme se s tím, co, kdy a jak máme děti každé věkové skupiny učit, jaké existují výukové a metodické materiály a jakých lingvodidaktických zásad je žádoucí se držet. Pozornost budeme věnovat také jazykovému testování a hodnocení a možnostem jazykové diagnostiky v předškolním věku. Komunikací s odborníky z praxe zjistíme, jak jazyková podpora a výuka dětí-cizinců (dětí s OMJ) a žáků-cizinců (žáků s OMJ) probíhá v různých oblastech (např. jazykové kurzy, výuka ve školském systému, doučování a podpora v rámci činností neziskových organizací, nízkoprahové kurzy, státní integrační program apod.).

Osnova:

- Úvod
- Čeština jako druhý/cizí jazyk – jazyková situace (psycholingvistika)
- Nástroje EU – EJP / SERRJ v praxi
- Výukové materiály
- Metodické příručky
- Metody výuky
- Učíme češtinu jako druhý/cizí jazyk pro děti předškolního věku
- Učíme češtinu jako druhý/cizí jazyk pro děti mladšího školního věku
- Učíme češtinu jako druhý/cizí jazyk pro náctileté
- Náslechy a spolupráce s odborníky z praxe
- Shrnutí a závěr

1.	Úvod – Didaktika cizích jazyků / Organizace	20. 2.
2.	Čeština jako druhý/cizí jazyk – jazyková situace Referát 1: Foneticko-fonologický vývoj dítěte (Seidlová Málková, Smolík) (Štěpánová) Referát 2: Výslovnost (články AUČCJ) (Zapletalová) Referát 3: Vývoj sluchového ústrojí (Pelikánová) Domácí úkol: EJP – registrace	27. 2.
3.	Nástroje EU – EJP / SERRJ v praxi Referát 1: Lexikum (2 lidé) (Findejsová, Ryška)	6. 3.
4.	Výukové materiály / učebnice / web Referát 1: Morfosyntax (gramatika – nejméně 1 jev, např. aspekt) (Březina) Referát 2: Interference (obecně) (Hromek)	13. 3.
5.	Metodické příručky a metody výuky Referát 1: Zkoušky z češtiny pro děti a mládež (2 lidé) (Faltýnková, Stávková)	20. 3.
6.	Učíme češtinu jako druhý/cizí jazyk pro děti předškolního věku Referát 1: Hry a aktivity ve výuce cizích jazyků pro předškoláky (Kurešová) Referát 2: Písničky/řítkanky ve výuce cizích jazyků pro předškoláky (Strapková)	27. 3.
7.	Učíme češtinu jako druhý/cizí jazyk pro děti mladšího školního věku Referát 1: Čtení v cizím jazyce (Šikulová) Referát 2: Psaní v cizím jazyce (Zemánková)	3. 4.
8.	Učíme češtinu jako druhý/cizí jazyk pro náctileté Referát 1: Využití online technologií ve výuce Referát 2: Využití videa ve výuce	10. 4.
9.	Náslechy a spolupráce s odborníky z praxe Záznam z lekce (1 student/ka)	17. 4.
10.	Náslechy a spolupráce s odborníky z praxe Záznam z lekce (1 student/ka)	24. 4.
11.	Shrnutí a závěr Referát 1: Zpětná vazba Referát 2: Sebereflexe a seberozvoj (emoční inteligence)	15. 5.

Forma handoutu:

1 strana formátu A4 (uložit do ISu) (příjmení_téma referátu)

5 částí:

- hlavička (název semináře, jméno studenta/studentky/studentů/studentek)
- téma referátu
- nejdůležitější body – pouze v odrážkách, přehledně, jasně, stručně
- použité zdroje – bibliografický odkaz, citace podle APA
- další doporučené zdroje – bibliografické odkazy, citace podle APA